คาดปรากฏการณ์เอลนีโญทำผลผลิตทางการเกษตรฟิลิปปินส์ลดลงในไตรมาสที่ 2

ผลผลิตทางการเกษตรโดยรวมของฟิลิปปินส์อาจลดลงในไตรมาสที่ 2 ของปี 2567 หลังจากแนวโน้มภัยแล้งที่เกิดจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

นาง Marie Annette Galvez-Dacul ผู้อำนวยการบริหารศูนย์อาหารและธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแห่งเอเชียและแปซิฟิก (UA&P) เปิดเผยว่า ผลผลิตทางการเกษตรของฟิลิปปินส์มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 1.5 ถึง ร้อยละ 2.5 ในช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายน เนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญ และซึ่งจะเป็นการลดลงของผลผลิตทางการเกษตรและการประมงที่มากกว่าในไตรมาสที่ 2 ของปี 2566 ที่ลดลงร้อยละ 1.3 โดยเป็นการถดถอยของการเติบโตร้อยละ 0.05 ในไตรมาสแรกของปี 2567 เนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญเริ่มต้นในเดือนมิถุนายน 2566 ทำให้มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าปกติ และทำให้เกิดความแห้งแล้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตทางการเกษตร โดยข้าวได้รับผลกระทบมากที่สุด (ร้อยละ 20) ของผลผลิตทางการเกษตรโดยรวมของประเทศ และข้าวโพดรองลงมา (ร้อยละ 8) ในไตรมาสแรกของปี 2567

นาย Raul Q. Montemayor ผู้จัดการของสหพันธ์เกษตรกรเสรี (Federation of Free Farmers Nationa) คาดว่า ผลผลิตทางการเกษตรจะลดลงเนื่องจากผลกระทบที่ยืดเยื้อจากปรากฏการณ์เอลนีโญในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2567 อย่างไรก็ตาม สำนักอุตุนิยมวิทยาฟิลิปปินส์ (The state weather bureau) ได้ประกาศการสิ้นสุดของปรากฏการณ์เอลนีโญแล้ว แม้ว่าความแห้งแล้งยังคงอยู่ในบางพื้นที่ของประเทศ โดยภาคเกษตรกรรมยังมีส่วนร่วมประมาณ 1 ใน 10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และการสร้างงานประมาณ 1 ใน 4 ของงานทั้งหมด

นาย Danilo V. Fausto ประธานหอการค้าเกษตรและอาหารแห่งฟิลิปปินส์ (Philippine Chamber of Agriculture and Food, Inc.) ระบุว่าการเติบโตของพื้นที่เพราะปลูกในไตรมาสที่ 2

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center Manila
Royal Thai Embassy, 107 Thailand (Rada) St.,
Makati City, Metro Manila, Philippines

Tel: 001-63-2-8940403, 894-0406
Fax: 001-63-2-8160698
Email: thaicommnl@ymail.com

มีแนวโน้มที่ทรงตัว โดยเสริมว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญไม่ได้ส่งผลกระทบมาก แต่ก็ยังมีผลกระทบอยู่ ดังนั้น ผลกระทบจากเอลนีโญอาจทำให้ผลผลิตลดลง นอกจากนี้ จากรายการของกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (DA : final bulletin issued) ในเดือนสิงหาคม ระบุว่าความเสียหายของพื้นที่เพราะปลูกจากปรากฏการณ์เอลนีโญมีมูลค่ารวม 1.5 หมื่นล้านเปโซ โดยผลผลิตของข้าวและข้าวโพดได้รับผลกระทบมากที่สุดตามลำดับ ปริมาณผลผลิตที่เสียหายทั้งหมดอยู่ที่ 784,344 ตัน ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรม 270,855 เฮกตาร์ ซึ่งร้อยละ 68 หรือ 184,182 เฮกตาร์สามารถกู้คืนได้ โดยส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและชาวประมง จำนวน 333,195 ราย

ปรากฏการณ์ลานีญา

นาย Francisco Tiu Laurel Jr. เลขาธิการ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (DA) กล่าวว่า ในปี 2567 DA ตั้งเป้าการเติบโตทางการเกษตรอยู่ที่ร้อยละ 1 – 2 โดยได้คำนึงถึงผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญาแล้ว และเสริมว่าตัวเลขการเติบโตดังกล่าวสามารถเป็นไปได้หากฟิลิปปินส์ไม่ประสบกับพายุไต้ฝุ่นขนาดใหญ่ในช่วงครึ่งปีหลัง ทั้งนี้ นาย Danilo V. Fausto เสริมว่า สำหรับครึ่งปีหลังเราเผชิญกับความท้าทายเนื่องจากปรากฏการณ์ลานีญา ซึ่งภาคการเกษตรจะได้รับผลกระทบอย่างมาก โดยหน่วยงานบริหารบริการบรรยากาศ ธรณีฟิสิกส์และดาราศาสตร์ของฟิลิปปินส์ (PAGASA) ระบุว่า ฟิลิปปินส์มีโอกาสถึงร้อยละ 70 ที่ปรากฏการณ์ลานีญาจะเกิดขึ้นในช่วงเดือนสิงหาคม กันยายน และตุลาคม ซึ่งจะเพิ่มโอกาสในการเกิดพายุเขตร้อนได้ในเดือนต่อๆ ไป

นาย Roehlano M. Briones นักวิจัยอาวุโสจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาฟิลิปปินส์กล่าวว่า การเติบโตของภาคเกษตรอาจจะอยู่ที่ร้อยละ 1 ตลอดทั้งปี หากภาคปศุสัตว์ สัตว์ปีก และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำฟื้นตัว

นาย Raul Q. Montemayor ผู้จัดการของสหพันธ์เกษตรกรเสรี (Federation of Free Farmers Nationa) ระบุว่า ปริมาณฝนในช่วงเดือนกรกฎาคมจะช่วยให้เกษตรกรให้ฟื้นตัวได้ แต่อย่างไรก็ตาม ไต้ฝุ่นที่ฟิลิปปินส์พบเจอล่าสุด "พายุทกซูรี" แสดงให้ว่าสภาพอากาศนั้นเป็นปัจจัยที่สามารถคาดเดาได้ยาก และภาคเกษตรมีความเปราะบางต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติมากเพียงใด อย่างไรก็ตาม นาย Fermin D. Adriano อดีตปลัดกระทรวงเกษตร กล่าวว่า ไม่น่าจะเป็นไปได้ที่ผลผลิตทางการเกษตรจะบรรลุเป้าหมายที่กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ตั้งไว้ในปีนี้ โดยเสริมว่า ปรากฏการณ์ลานีญาที่กำลังจะเกิดขึ้นจะสร้างความเสียหายกับผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้นจึงเป็นไปได้ยากที่บรรลุเป้าหมายดังกล่าว

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center Manila
Royal Thai Embassy, 107 Thailand (Rada) St.,
Makati City, Metro Manila, Philippines

Tel: 001-63-2-8940403, 894-0406
Fax: 001-63-2-8160698
Email: thaicommnl@ymail.com

บทวิเคราะห์/ข้อคิดเห็น

● ฟิลิปปินส์เป็นตลาดที่มีบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก โดยมีการบริโภคเฉลี่ยมากถึงปีละประมาณ 16 ล้านตัน ทั้งนี้ แม้ว่าฟิลิปปินส์จะมีการเพาะปลูกเพื่อการบริโภคภายในประเทศ แต่ไม่สามารถผลิตข้าวเพื่อการพึ่งพาตนเองได้ หรือไม่สามารถผลิตข้าวได้เพียงพอกับความต้องการ โดยสามารถผลิตได้เพียงปีละประมาณ 12 ล้านตัน ทำให้จำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวปีละกว่า 3 ล้านตัน ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์ยังเป็นหนึ่งในประเทศกลุ่มเสี่ยงที่สุดในเอเชียเกี่ยวกับความมั่นคงทางอาหาร โดยเฉพาะข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักพื้นฐานของประเทศ ที่มีความท้าทายหลายประการในการผลิตข้าวให้เพียงพอกับความต้องการและการขยายตัวของจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากในแต่ละปี นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์ยังต้องเผชิญกับภัยพิบัติทางธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นแผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด พายุไต้ฝุ่นที่ส่งผลต่อความเสียหายต่อพืชผลทางการเกษตรทุกปี รวมทั้ง การขาดแคลนเทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัย รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของประชากรในแรงงานภาคเกษตรและล่าสุดความกังวลต่อผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ่ที่อาจทำให้ผลผลิตข้าวในประเทศลดลง ทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องเร่งหามาตรการต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีอุปทานและสต็อกข้าวที่เพียงพอในการรับมือกับสถานการณ์ความเสี่ยงต่างๆ ส่งผลให้มีการคาดการณ์ว่าในปีนี้ฟิลิปปินส์จะต้องนำเข้าข้าวมากถึง 4.1 ล้านตัน เพื่อเสริมอุปทานข้าวในประเทศและสำรองข้าวไว้ใช้ในยามขาดแคลน ทั้งนี้ ปัจจุบันฟิลิปปินส์เป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวอันดับ 1 ของโลก ทำให้ฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในตลาดส่งออกข้าวศักยภาพของไทย โดยไทยเป็นหนึ่งในแหล่งนำเข้าข้าวสำคัญของฟิลิปปินส์รองจากประเทศเวียดนามที่ครองส่วนแบ่งตลาดข้าวนำเข้าในฟิลิปปินส์มากกว่าร้อยละ 80 โดยในปี 2566 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณรวม 3.61 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 6.65 จากปี 2565 ที่มีปริมาณนำเข้า 3.87 ล้านตัน โดยนำเข้าจากเวียดนามมากเป็นอันดับ 1 ปริมาณ 2.97 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 82.23 รองลงมาได้แก่ ไทย ปริมาณ 3.42 แสนตัน (ร้อยละ 9.46) และเมียนมา ปริมาณ 1.56 แสนตัน (ร้อยละ 4.33) ตามลำดับ ทั้งนี้ ข้าวไทยมีข้อได้เปรียบสำคัญในเรื่องคุณภาพมาตรฐานที่เป็นที่เชื่อมั่นใจของผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์และสามารถแข่งขันได้ดีขึ้น เนื่องจากราคาข้าวไทยปัจจุบันอยู่ในระดับใกล้เคียงกับคู่แข่งแต่ยังคงต้องแข่งขันกับประเทศคู่แข่งสำคัญ คือ เวียดนามที่มีพันธุ์ข้าวขาวพื้นนุ่มตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนาและผลิตพันธุ์ข้าวให้มีความหลากหลาย โดยเฉพาะข้าวขาวพื้นนุ่มเพื่อตอบโจทย์ให้ตรงกับความต้องการของตลาดฟิลิปปินส์จึงจะมีโอกาสในการช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดข้าวในฟิลิปปินส์ได้มากขึ้นต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

สิงหาคม 2567

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☑ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ